

Stávkovat se studenty by měli úplně všichni.

Vláda stále blokuje účinnější klimatickou politiku, o níž budou jednat světoví státníci na summitu v New Yorku

19.9.2019

V pátek 20. září se k další celosvětové studentské stávce za klima přidají i lidé jiných věkových kategorií – od pracujících až po lidi v důchodu. Klimatická krize je problémem, který se už netýká jen mladých a budoucích generací, ale všech lidí bez ohledu na věk.

Načasování stávek je příhodné. Zástupci české vlády odjíždějí o víkendu na klimatický summit OSN do New Yorku¹ a podle organizací sdružených v Klimatické koalici je nutné, aby premiér Andrej Babiš na jednání neblokoval plány Evropské unie stát se do roku 2050 uhlíkově neutrální. V médiích se objevila informace, že se Česko podle Andreje Babiše hlásí k uhlíkové neutralitě do roku 2050. Ve svém projevu na úterní klimatické konferenci v Poslanecké sněmovně však premiér řekl, že podporu uhlíkové neutrality podmiňuje uznáním jaderných elektráren Evropskou unií za čisté zdroje a zohledněním konkurenceschopnosti českého průmyslu při přerozdělování nákladů na potřebnou transformaci. Ve skutečnosti je ale Česko vyspělou a prosperující zemí, která má významné možnosti založit svou ekonomiku, energetiku i dopravu na efektivně využívaných čistých obnovitelných zdrojích, a která může významným způsobem pomoci s transformací zemí chudších, méně vyspělých a změnou klimatu již dnes mnohem více zasažených. Potřebné technologie jsou k dispozici a čím dál dostupnější. Ekologové proto Andreje Babiše vyzývají, aby uhlíkovou neutralitu na summitu OSN podpořil bez kladení nerealistických podmínek.

Kromě podkopávání evropských ambicí ve snižování emisí vláda a české úřady dokonce podnikají kroky, které jsou v přímém rozporu s deklaratorním úsilím utlumovat výrobu elektřiny z uhlí. V letošním roce Ministerstvo životního prostředí vydalo souhlasné stanovisko EIA k pětiletému prodloužení těžby uhlí na lomu Bílina. Pardubický kraj udělil výjimku elektrárně Chvaletice z evropských limitů emisí rtuti a oxidu dusíku. Dělalí se podezřelé výměnné obchody mezi emisními stropy elektráren Počerady a Prunéřov. Polostátní skupina ČEZ nadále počítá s prodejem zastaralé elektrárny Počerady, která je největším jednotkovým zdrojem emisí skleníkových plynů v Česku, uhlobaronovi Pavlu Tykačovi. Také výše příspěvků České republiky do Zeleného klimatického fondu na pomoc rozvojovým zemím se zvládáním dopadů změny klimatu není s ohledem na výkon české ekonomiky dostatečná.

Vzhledem k uvedené situaci Klimatická koalice plně podporuje stávku za klima, která se bude konat v pátek 20. září po celém světě včetně mnoha míst v Česku. Je na čase přestat o klimatu jen mluvit a podmiňovat zahájení skutečné akce nesmyslnými požadavky. Změna klimatu je nejzávažnějším globálním problémem současnosti, o jehož závažnosti nám poskytl dostatek důkazů letošní rok, a který bude čím dál tím citelněji dopadat i na Česko.

Anna Kárníková, ředitelka Hnutí Duha: „Studentky a studenti vlili klimatickému hnutí do žil novou krev, což je bezesporu jejich historickým přínosem. Masová podpora jejich stávky je vzkazem vládě, že společenská poptávka po klimatických řešení existuje, a že je čas konat. V New Yorku se musíme přihlásit ke svému dílu zodpovědnosti, hlavní díl práce nás ale čeká doma -

chránit klima je totiž naší příležitostí pro zlepšení ovzduší, energetickou soběstačnost obcí nebo záchranu zemědělské půdy a lesů. “

Alexandr Ač, vědecký pracovník CzechGlobe a člen Vědeckého klimatického fora: *„Pokud by všechny státy následovaly emisní trendy jaké pozorujeme v ČR, globální teplota by se do konce století zvýšila téměř o 4 °C. Je to v rozporu s cíli stanovenými v Pařížské dohodě, ke které se hlásíme. Pro ochranu klimatu je jednoznačně nutné dělat více. “*

Lukáš Hrábek, tiskový mluvčí Greenpeace: *„České republice chybí ambice, aby mohla efektivně přistupovat k omezování skleníkových plynů. A když s touto ambicí přišla Evropská unie, česká vláda se postavila proti. S takovým přístupem toho moc nedosáhneme. Uhlíková neutralita v roce 2050 je výzvou, ale zároveň je to pro vyspělé státy Evropy naprostý základ, aby mohly sloužit jako vzor a podobně ambiciózní projekty požadovat i po státech v jiných částech světa. “*

Klára Sutlovičová, policy officerka FoRS - Českého fóra pro rozvojovou spolupráci: *„Vnímáme stávku jako způsob, jak se od slov posunout ke skutečným řešením nejen u nás, ale také v rozvojových zemích. Pařížská dohoda počítá s tím, že bohatší státy, jako je Česko, pomohou zemím globálního Jihu se zvládnutím dopadů změny klimatu. ČR ale pomáhá výrazně méně než ostatní donoři. Vláda musí rozhodnout o nové výši našeho příspěvku do Zeleného klimatického fondu a nejspíše do prosince tohoto roku tento závazek potvrdit v rámci formálního procesu doplňování fondu. Prosazujeme, aby výše českého příspěvku byla alespoň dvojnásobná oproti období let 2015 až 2019. “*

Kontakty:

Michaela Pixová, koordinátorka Klimatické koalice: michaela.pixova@ecn.cz, 777 145 003

1 Summit s názvem Climate Action Summit svolal na pondělí 23. září 2019 generální tajemník OSN a vyzval světové političky a politiky, aby představili konkrétní a realistické plány na omezení globálních emisí skleníkových plynů o 45 % v příštím desetiletí a dosažení uhlíkové neutrality do poloviny našeho století. <https://www.un.org/en/climatechange/un-climate-summit-2019.shtml>